

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV

Reus Diumenge 11 de Juny de 1899

Núm. 3.047

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerias d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofre, carrer Junquera, 6.
No s'atorgan los originals encara que no s'publicuin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 1.
En provincias trimestre. 3.
Extranjer y Ultramar. 5.
Anuncis, a preus convencionalis.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuadas curacions y d'una acceptació general, son las millors probas para demostrar que

XAROP SERRA

La que paga més contribució de la provincia.

Oberta tota la nit

es lo millor remey para combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de...

TOS

Esparrachs d'Argenteuil

Se'n venen diariament a la botiga d'EN GAMBÚS, carrer de Vilá (Bou, núm. 12).

Costums típics de Reus

La festa dels barris

Aixís com en alguns pobles durant la vuytada de Corpus celebran professons, nosaltres celebrám las festas dels barris desde remotas épocas.

Aquesta costum verdaderament típica, ha sofert també, com la inmensa majoria, un cambi radical. Avans, de portar a cap aquestas festas se'n cuidava l'Ajuntament. Algun temps avans del dia de la festa el Alcalde cridava a tots los casats del barri que havian celebrat lo matrimoni durant l'any y a tots los que havian adquirit alguna finca y ls nòmbrava sagristans y entre tots pagavan los gastos de la festa, tant la religiosa com la civica, puig en la iglesia se celebravan també luhits oficis; y si hi havia pochos casats y no podian pagar tots los gastos, allavors se passava la *capta* (capta) per tot lo vehinat. Los sagristans se cuidavan de tot. Al dejuni las campanas ja anunciavan ab forts repichs, la festa, mentre ells, los sagristans, engalanavan los carrers tenint molt punt en deixar lo ben lluhit.

Al endemá, quan lo sol se'n anava a la posta deixant lo carrer a las foscas comensava la festa; tothom penjava a llurs portias las típicas blandoleras (una especie de *reconera* ab un graset de vidre en forma de bombeta plé d'oli y encés posat al demunt), yeyente en abdos costats del carrer dugas fengueras de flamets vermellencs que enllumenavan feblement lo carrer distingintse en cada brancal de porta rotllets de vehins que seyan prenent la fresca tot mastegant de tant en tant nous, avellanas, pinyons, o algun altre llaminadura y contemplant las parellas d'animorats y demés gent que anava a visitar son barri.

Avuy aquestas festas han passat a ser cosa de canalla.

Los xicotets del barri un més avans ja comensan a passar la *capta* en totas las casas del vehinat per arprepar cuartos para comprar paper per fer *cadena*. Després cada dia al plegar d'estudi, se reuneixen en alguna gofa y comensan los treballs preminars, acabant molt sovint a cops de puny. ¡Quant me recordo de quant jo ho feya! Un dia, may ho oblidaré, va acabar la reunió ab bara las tan fortas que ns tirárem los trastos pel cap; jo vaig compareixer a casa ab la cara sagnant y tot empastat de pastetas; m'havían tirat lo pot al cap.

Després, donchs, de passar un mes d'aquest modo, fent molts dias *campana*, no sabent may la llissó y rebent de tant en tant algun que altre tanto, arriban al dejuni de la festa, dia senyalat para colocalos los penjarolls que ab tants entrebanchs han construhit. Allavors ja comensa la animació; tota la brivalla s'reuneix al carrer portant los manats ds *cadena* feta ab paper de vins colors. Los més descreguts pujan als balcones y van lligantla anant deixant lo carrer creunat per las tiras de penjarolls y tenint fonsa cuidada en deixar un claro devant de la casa del vehi. que no ha volgut contribuir als gastos del barri. Després de posar la *cadena* penjan los salomons, los barcos, los fanals y altres adornos importants. Quan ho tenen tot colocat cridan y riuhen satisfets passejantse amunt y avall del carrer fruhint la seva obra y vigilant que algun xicot envejós no ls fassi *fil* y *pedreta*. Al endemá dia de la festa ja no pensan pas en anar a estudi en tot lo dia, cá, lo necessitan per vigilar y per passar altre cop la *capta* para poguer comprar *cohets* y llogar un *mistic* para fer sarau a la nit. Per fi la claror se'n va y la animació aumenta. Ja se sent petar alguna *piula*; ja s'heu correr algun *cohet* que fa xisclar y saltar a las donas que malgrat de tot se desesperan per anar a seguir los barris; ja

se sent barrejat ab los xiscles, la veu xillona d'algun noyet que crida ab tota la orsa de sos pulmons: «Cohets horratxos a calé a calé a vint centims la dotzena». Las flamas d'alguna foguerada enllumeñan lo carrer omplenant lo aisemps de fum. La corredissa dels cohets y ls xiscle aumentan. Cap vehi dels que han pagat para disfrutar de la festa pot sortir el balcó y si es vehina mens, puig se veu *obsequiada* ab una *piula* de foc que no cau pas del casino que puja de terra. Las noas d'algun desafinat acordeón destrossan las orellas los que son més aficionats al ball procuran fer rotlo y s'posan a ballar, però al cap de poch rato han de parar obligats pels persistentes cohets y carretillar tocantse tot sovint algú las consecuencias cremant la roba... ó la pell y acabant casi sempre en serias ahons, en las que hi ha d'intervenir l'alcalde de arri mentres que ls noyet van cridant ab veu ja enrogallada: «Cohets horratxos a calé a calé a vint centims la dotzena».

Y aixís d'aquest modo pasan la nit *disfrutant* la festa del barri.

Lo únich que s'conserva de las festes religioses puig aquesta la fa la iglesia pe seu compte haventhi encare en alguns barris vehins de pagan para donar major lluhiment als actes y celebrant missas y oficis.

Vet aquí l'únich que s'conserva de la antigalla. PERE CAVALLE.

A la premsa catalana

Dalt Lo *Pi de las tr brancas*, que ab forse gronzeñil vent una veu forta se sent que diu ab paraulas incas:

Soch La *Veu del Miserrat* que es La *Veu de Catalunya*, lo centralisme s'allunhe ho comprén ell que ha errat.

A Lo *Trapacer* l'arana L' *Aveng* que l' *regioisme* ha prés aquí sens duane en La *Nació Catalana*

De L' *Atlántida* en abim per culpa d'ell un m casu sols veig Lo *Lliri* de n de la nau en lo bell c.

Ja fa temps La *Revisión* de sa grandesa s'noti, mes encare li faltaba ferne ben bé la creixa.

Per La *Costa de Lant* ja s'ha alsat Lo *SOMAT* tothom hi acut amat La *Senyera* vá al dev.

Los que van al serrera son tots de L' *Art diages* també La *Veu del Vs* va ab los seus tots deglera.

Formant grupo oral La *Talia* s'acoplá ab Lo *Teatro Catalá* y Lo *Teatro Regioná*

Tots hi van ab só terra ab armás grans ó pe fins hi va Lo *Mestre* s' com é bon fill de sa.

Y tots junts, ab n unió (que es La *Unió Catalá*) a *Barcino* a passá ll que es lo punt de ró.

Aném donchs, no'nacho mirón y a compartir sos perills y de *Catalonia* las fills sas cadenas li treurem.

Exposició de Bellas Arts

La actual Exposició de Bellas Arts que se celebra a Madrid, está lluny de poguerse considerar un aconceixement artistic, com sembla deuria ser, atesa la importancia que li donen los pintors madrilenys. Volen aquestos que las sevas Exposicions sien superiors a las de Barcelona, y per aixís consideren no concedeixen lo dret de votació, para formar lo Jurat calificador, als artistas sols premiats en los nostres certamens.

Malgrat tantas pretensions y rebombori, no conseguixen lo que s'proposan, ni hi ha tal superioritat. Para convencers de lo que dich cal no més tenir present que ni en la actual ni en las passades Exposicions ab tot y esser *Nacionales é internacionales*, no s'he pogut formar ni una petita sala ab lo distintiu de Secció extranjera, mentres que Barcelona pot estar orgullosa d'honorarla ab l'envio de ses obras nombrosos artistas extranjers de varias nacionalitats y reconeguts per tothom com a reputats mestres. Havém, donchs, pogut sempre formar una lluhida secció extranjera ab firmes de tanta value com son entre altres, las de Maculay, Tan Cate Siebe, Mesdag, Israels, Courtens, Roeband y Bartels, en la pintura; y en la escultura, Theophile Barrau, Wadere, Fremier, Georg Busch, Charlier, Akermann y Alfred Boucher que en lo darrer certamen presentá la famosa: «A la terre».

Llarguissima seria la llista si'm proposés ter constatar tots los artistas extranjers que han honorat las nostras Exposicions, quals obras eran prou per si soles per posar los Certamens de Barcelona per demunt dels de la Vila y Cort.

Que lo dit y lo que diré respecte aquest particular no'es res de nou entre la gent que está al tanto del moviment artistic, prou ho sé, més, ab tot, cap mal se fa esmentantho y ho es conseguirho per coneixement dels que ho ignorin y satisfacció dels catalans.

Aquest marcat y conseqüent indiferentisme vers las Exposicions de Madrid demostrat per los artífices extranjers, te, com tot, la seva causa y, per cert, ben fonamentada. Ab complets seguritat puch dir que en una de las Exposicions celebradas en la capital d'Espanya fa ja temps, (no recordo l'any, no ve d'aquí), concorregueren alguns pintors extranjers, entre ells lo mestre Whistler, que portá un cuadro digne de la seva firma, y no tan sols passá poch menys que indertit per la critica, sino que també ho va ser per lo Jurat calificador, que tingué a bé no donarli premi ni sisquers una condecoració; es dir, que al mestre Whistler se'l tractá com a un aficionat sens recomanacions per captarse la consideració d'aquells senyors que sovint donan medallas per influencias com si fossin empleos.

Tal injusticia fomentá, naturalment, lo menyspreu que s' ve notant fa temps per part dels artistas extranjers, que, ab sobbera rahó, denhen pensar que ls senyors del Jurat de las Exposicions de Madrid no tenen prou criteri per poguer apreciar degudament las obras de mérit, com ho demostraren ab la esmentada injusticia.

Y d'ahont, donchs, treuhem los madrilenys que las sevas Exposicions tenen més importancia que las nostras, quan ja sols ab lo dit queda demostrat lo contrari?

Se comprén la especie de desdeny ab que ls artistas extranjers miran las Exposicions madrilenyas. Una Exposició, al meu entendre y al de tothom que prengui

en sèrie l' Art, te de ser un lloch abont lo públich intelligent pugui delectarse admirant las bonas obras, y l' profa educarse veyentlas y comparantlas mútuumment.

Per dissort no es aixis: sia per consideració als sacrificis fets pels autors, sia per amistat ó per influencias, figuren en las Exposicions y constan en lo catàlech obras que no son mereixedoras de tal favor y que donan mal exàmple en lo lloch hont la gent acut pera véuren de bonas.

De plányer es qui sofreix una equivocació, pero no ho es de cap manera la seva obra; aquesta res l' excusa; parla elocuentment per sí sola; ella 's presenta y 's recomana, y, segons sia, deu rébressela y judicarla.

Hora es ja de que 's posi radical remey al mal; hora es ja de que 's pensi que l' Art no tè de doblegarse á convencionalismes socials de cap mena y que tot lo que á ell se refereix te d' ésser tractat sèriament.

MORTENSI GÜELL.

Madrid, Maig 99.

Créme

De cent bellas regions, jo he vist las encontradas ab sos boscos ombrivols de rústegas olors; essent llurs armonias, los salts de sas cascadas; tenintne per catifa, las flors de mil colors.

En platjas rialleras, he vist de moltas menas després de capdellerse las onas relliscar; mandrosament desferse l' escuma en las arenas; estonejadas randas en un instant formar.

He vist d' un blau puríssim la volta vespertina estarne atapahida de milions d' estels; d' enmitj de bells celatjes, en l' hora matutina alsarse esplendorosa l' aurora per los cels.

Mes totes reunidas las galas esmentadas, no enclouhen la grandesa, ni atrahuen los ulls meus, ab la tendresa y forsa que solen las miradas, quan encisat contemplo las ninas dels ulls teus.

J. PORTALS Y PRESAS.

Heiniana

Dels violins y las flautas els són dolços s' oblian per l' entorn. ¡Quanta harmonia! Celebrava las sévas esposales ¡oh tristesal ma' aymia.

Cornetins y timbales ressonaban ab estrépit per l' ample galeria... Més, l' àngel de sa guarda ¡cóm ploraba en mitj de l' alegria!

J. BARBANY.

Espigolant

Tots aquestos dias los diaris nos omplen las planas del estat estrany y desordenat en que fluctúa la vehina República francesa. Dreyfaistas, nacionalistas, anti-semitas, ¡qu! redrimontri podía pensar que la oposició y la lluyta pogués pendrer caràcters tan originals?

Perque en veritat es cert, que uns y altres contentents treballan ab fé y creuhen y volen llealment la veritat, l' ordre y la honradesa en lo govern; perque es també cert, que son aquestas apassionadas lluytas una exuberancia del inquiet geni francés, may tranquil y sossegat d' un sigle ensá; de tal manera, que no sembla sino que 's problemas posats per la revolució francesa encara estigan latents y encara 's combati ab igual ardor per principis contradictoris.

S' han destruhit las antiguas fórmulas y ha vingut la elevació á la direcció del país d' homes nascuts en los més humils brassols; s' han elegit aquestos entre tots y per tots, y quan han sigut dalt, lo règimen tan desitjat s' ha trobat corromput ab Panamá, y altres historias brutas.

Ensemps, han pres mejor acritut é intensitat los odis religiosos, y en nom de la llibertat se demana la expolsió d' una rassa d' entre un poble, com en altre temps s' expulsaven d' Espanya, per ordre d' un Rey absolut.

Tan estranya es la situació de la vehina República, que fins havem llegit un siml, comparantla ab los dias del Terror. Sols que avans se guillotinava á raig fet y avuy s' contentan en cubrir als homens de fanch y á guillotinarlos moralment fentlos perdre l' honra.

Aixis son totes las cosas humanas! Las mes grans revolucions treballan en busca d' una dictadura.

A Inglaterra, quan semblava morta la monarquia y l' cap d' un rey rodava pel patibul, Cromwell s' aixe-

(1) En la Exposició del 97.

cava dictador. A Fransa, quan monarquia y nobless eran ofegadas en sanon, un tinent d' artilleria ja era home pera ferse Emperador y crear una nova noblesa.

En aquesta persistent lluyta s' han distingit los pobles llatins y podém casi dir que n' han estat exemps los pobles inglés y saxó: bé han tingut grans filosofos, precursors, com á tot arreu, de las graas mundansas politicas, pero encara han sapigut agermanar millor que 's llatins l' ordre y la llibertat ab lo progrés.

Nosaltres, en aquest período histórich y en aquestas continuas revolucions nos sembla trobarhi una rahó, que havem vist senyalada per grans pensadors: aquesta estabilitat dels saxons y dels inglesos no la considerém tan sols filla del temperament de la rassa, puig han passat en altres períodos épocas tan turbulentas com en aquest sigle han passat los pobles llatins, sino que uns y altres fenomenos tenen la seva naixensa en haver prescindit de la realitat y de la tradició, dels fets acumulats, que han produhit Naciones diverses dins de grans Estats, tots ells fills de la antiga dominació Romana, si, mes també tots ells modificats per irrupcions d' altres pobles y per la influencia etnográfica.

Fransa y Espanya, tenen lo cervell malalt, y si per los Estats hi hagués Manicomis á l' una y á l' altre deurían portarlosi per curarse de teorias y tornar á son centre de quieta y vida ordenada.

Lo desordre es ladiculació, es la mort, es l' absorció per las demés rases, y aquestos dos Estats fa un sigle ó més que vinhen desordenadament.

Tot torna, encar que sigui modificat, perque al fi, los pobles mudan molt á poch á poch y anyoran lo passat, quan las dsilusions del present los desperaten y adverteixen.

CRÓNICA

Las reformas quietant havia promés en Polavieja, aquell general tan regionalista, que no ha fet més que... mal, al regionalisme, se n' nan anat al cel, ó be 's portarán á cap.. en la segona legislatura. Ara vegim!

Entre tant s' ha sprimit la Reforma. Y demá quedarà aprimit éll, del Ministeri, sinote 's bigotis necessari era nombrarse lo dictador, que creyém suposá en Sileta en lo discurs de las majorias.

Y aném creyent e la gent que si no son madrilenys, fan del ofici.

No sabem com teno pera queixarnos del abús, que tant temps fa hi ha establert en nostra ciutat de demanar caritat.

Es molt just, y així hauria de ser, que tots los pobles se mantinganlos seus pobres; com á consecuencia també ho eque no hi bagi per los carrers de nostra ciutat y per b pisos, una invasió tan gran de homes y donas que 's rahó ó sense demanan lo que ells ne diuhen caritat que respecte de molts calificquem de genduleria vici.

Es lo mes anti-humitari que 's pot demanar, consentir que hi haguí pateixi gana, y per lo tant tots estéu obligats á mida de nostres esforços á fer que aixó no succehe; mes tanpoch deu permétre que en una ciutat co Reus se dongui á diari y especialment los dissapte lo trist espectacle que venen donant las collas de nit que demanan caritat.

Lo M. I. Sr. Alcáe deu prohibir terminantment la mendicació pública enviar á sas casas ó pobles los forasters que captan, al mateix temps, ab iniciativa de la mateixa autorit, ó be particular, deu recaudarse lo necessari pera quep dels vehins de nostra ciutat puguin patir gana nbrmir al rás.

Ahir va ser oberta visitada per numerós públich, la Exposició de pinta que ha posat en la botiga de marchs daurats del tabal de Sta. Anna, la senyora viuda de J. Puig.

Resulta una Expció verdaderament notable y es una manifestació estica que honra moltíssim á tots los que han contmit á sa formació. Ens plau l' esforç que han posants cultivan l' art pictórich en nostra ciutat paramostrar á nostre públich, lo que valen y lo que pu.

Casi tot lo mellor nostres pintors reusenses hi tenen alguna cosa, qob estudis trassats ab gran maestría, qui present acabats cuadros dignes de figurar en las coleccioiel aficionat de mes bon gust.

Los pintors que hposan son: Lo malaguanyat mestre entre 's mesten M. Fortuny, que hi te un dibuix al llapis tocat blanc, titulat «Almogavars» y está tractat ab l' inua soltura que 's nota en los treballs de sa primerica. En Galofré hi figura ab una marina que si béés de les mellors que l' hi hem vist, be si ven però al geni del artista que ab son constant treball yberant colorit ha posat son nom al costat del me artistas. Tapiró, l' artista retirat á Tànger, figuó una aygüada notable entre lo bó en aquet génerovera hi ha posat un hermós quadret premiat á Bez. Soberano hi porta un estudi de flors de galan fa, y una nena rossa portant gran faldada de rosas. Ila y Vernis un Sagrat Cor, lo Pare J. Castells, un d' estudi.

Clausells hi figura ab un retrato; en Güell un paisatge á ple sol de bon efecte y esbarjo en la manera d' estar tractat. Guasch un dibuix á la ploma. R. Puig un dibuix ben acertat. Bergadá un estudi al llapis. Nolla hi ha portat un paisatge.

La senyoretas Antonia Florentí y María Ballvé, hi tenen, un ben acabat retrato al llapis y un dibuix policromat sobre satí que produheix gran efecte. A més hi tenen obras, en Gaya un retrato de tamany natural, en Fusté una marina, y Gullí Jacob y J. Puig ab dibuixos molt recomanables.

Lo jove J. M. Puig que ha sigut l' organizador de la esculida manifestació artistica que ressenyém, pot estar satisfet del brillant resultat que ha obtingut sa iniciativa, ja que 's artistas han respost tots ab lo mellor de sos tallers y l' públich que visita sa Exposició tributa unanims elogis á tots quants han contribuhit á sa realisació.

Molt ens agrada que al element jove redegui la formació de semblants manifestacions y l' encoratjém pera que segueixi en lo camí emprés segurs de que obtindrà la deguda recompensa per part de nostre públich que tant aficioat y ab tant bon sentit sab admirar las obras d' art.

Lo concert que avuy diumenge, de nou á onze de la nit, donará la banda que dirigeix lo mestre D. Jacinto Vergés en lo Gran Cafè d' Espanya, se regirá per lo següent programa:

- «Triana» (pas-doble) Vidal.
- «El señor Joaquín» (massurca) Cabellero.
- «Gigantes y cabezudos» (jota y sortida de la ganta) Cabellero.
- «Agua, azucarillos y aguardiente», (quarteto y pasa-calle) Chueca.
- «El monteños» (wals) J. Santos.

Hem rebut la «gatada» en un acte «Lo Compte de Sant Vicens» original de D. Agustí Causadías y Carné. Agradim l' envio.

Aquesta nit tindrà lloch en lo teatro de la societat «El Alba» l' estreno del drama en un acte titulat «El Repatriado» original de D. J. Tous Puig. Seguidament se posará en escena la comedia en dos actes «Un embolich de cordas» acabant la festa ab un hall de reunió.

Hem rebut una atenta invitació del P. Superior del Colegi de Sant Pere Apostol pera assistir als Exámens generals que se celebrarán avuy á dos quarts de deu del matí y á las tres de la tarde.

Agradim la distinció.

Aquesta nit tindrà lloch en lo Saló-ratal de la concorreguda societat «El Brinco» un extraordinari hall ab música lo que no duptem se venrá concorreduísim.

Aquesta nit tindrà lloch en la societat «Círculo Republicano Histórico» una vetllada pera honrar la memoria de don Emili Castelar.

Avuy á la tarde tindrà lloch en las vehinas platjas de Salou l' acostumat tiro de colom que verifican varis socios del «Centre d' aficionados á la casa» d' aquesta ciutat.

Lo preu del passatge del tranvia es de 55 céntims anada y tornada.

Lo número dos de la revista «Pel y Ploma» que ahir visitá nostra redacció es, si cap millor que l' primer puig publica dos inspirats dibuixos deguts al original llapis d' en R. Casas.

Aquesta nit en lo teatro de la societat «La Palma» se posará en escena lo drama catalá en tres actes «Un manresá del any vuit» finalisant la funció ab l' acostumat hall en piano.

L' Excm. Sr. Rector de la Universitat de Barcelone ha resolt autorisar al mestre de Borjes del Camp, D. Rosendo Rull, pera que pugui ausentarse de son destí ab l' objecte de pendre part en las oposicions que denhen celebrarse á Madrid pera provehir varias plases de Mestre Normal, acceptant lo suplent proposat, E. Ferrán Cendra, pera encarregarse, durant l' ausencia del Sr. Rull, de la direcció de l' Escola.

Lo dia 7 va organizarse pel «Centre Catalanista de Gironá y sa comarca, una festa en remembransa del Corpus de Sanch.

Al vespre, en la fatxada del Centre, hi onejava la bandera catalana, vegentse ocupats los balcones per gran número de socios, mentres un coro cantava á baix al carrer varias cansóns entre otras «Los Segadors», himne que en mitj de grans aplausos dels concurrents tingué de ser repetit.

Los socios del Centre varen obsequiar als cantants ab un refresch, acabantse cantant lo coro «La Marsellesa».

La Junta provincial d' Instrucció pública ha cursat á la Direcció general del ram, favorablement informada, l' instancia del Ateneo Tarraconense, en sollicitud de que per l' Estat se li concedeixi una subvenció pera l' sosteniment de las classes d' ensenyansa instaladas en dit centre.

Lo dia 15 del corrent, tindrà lloch á Cardó l' obertura oficial d' aquell acreditat belneari. S' inaugurarà aquest any un non y grandios edifici, que ha cons-

truhit son propietari doa Salvador Cabestany, desitjós de colocoar lo balneari de Cardó a l' altura dels mes renombrats d' Espanya.

Segons noticies lo govern nombrará de real ordre tots los alcaldes d' aquesta provincia en las poblacions que passin de 6.000 animas.

Ahir fou remés al ministeri de Foment lo projecte del tranvia eléctric d' aquesta ciutat a Tarragona. Segons noticies, proximament se procedirá al replanteig de la linea que ha de recorre dit tranvia.

Recordém als industrials que tinguin que donarse de baixa ho verifiquin devant las alcaldías de sos respectius pobles avans del corrent mes, si no volea contribuir en lo próxim any económic.

Lo Consell d' Instrucció ha informat que procedeixi la reforma solicitada per l' Ajuntament d' Almostrer respecte a la reducció dels sous dels mestres.

Lo recaudat ahir en la Administració de Consums d' aquesta ciutat per diferents especies, puja a pes. 1175'55.

Secció oficial

El Olimpo

En cumpliment del art. 23 del reglament d' aquesta societat, de 4 a 5 de la tarde del próxim diumenge 11 del actual, tindrán efecte las eleccions de primera convocatoria, pera la renovació dels càrrechs que resultan vacants de la Junta de Govern.

Lo que s' anuncia pera coneixement dels senyors socis.

Reus 9 Juny 1899.—P. A. de la J. de G.—Lo Secretari, A. Gidestá.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Berababé.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch.

Avuy a las 7 del mati tindrà lloch la Comunió general en Ntra. Sra. del Carme y a las 5 de la tarde la funció mensual acostumada junt ab la del S. Cor de Jesús. A las 6 la Novena de S. Antoni ab sermó que predicarà lo Rvnt. Pare Pasqual Otero.

Dimars, festa del gloriós Sant Antoni de Pádus, a dos quarts de vuyt Ofici solemne a espensas del Barri y devots de Sant Antoni y a las 6 de la tarde Rosari cantat al que seguirá l' últim dia de la Novena ab sermó que predicarà, com en tots los demás sermons, lo Rvnt. Pare Pasqual, definidor de la religió franciscana.

Sant de demá.—Sant Nessari.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 8

De Bilbao y esc. en 23 ds. v. Cabo Ortegali de 1.213 ts., ab efectes, consignat a D. Marián Peres.

Despachadas

Pera Civitavechia berg. gol. italia Beatrice, en lastre.

Pera San Carlos I. Teresa, en lastre.

Pera San Carlos, I. Joven Pepe, en lastre.

Pera Barcelona, v. austro-húngar Beatrice, ab tranzit.

Pera Marsella y esc. v. Cabo Ortegali, ab efectes.

J. Marsns Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	61'50	Aduanas	91'
Exterior		Norts	55'35
Amortizable		Fransas	44'90
Cubas 1896	68'37	Filipinas	12'85
Cubas 1890	59'50	Obs. 6 0/0 Fransa	83'75
Exterior París	65'35	Id. 3 0/0	43'25
GIROS			
París	23'40	Londres	31'10

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotissació a Barcelona a las 4 de la tarde del dia d' ahir.

Interior	61'50	Cubas del 86	68'37
Orensea	12'85	Cubas del 90	59'50
S. Juan		Aduanas	90'75
Norts	55'35	Ob. 5 0/0 Almansa	84'
Fransas	44'85	Id. 3 0/0 Fransa	43'25
Filipinas	77'75		
PARIS			
Exterior	65'65	Norts	
GIROS			
París	23'40	Londres	31'10

Se reben órdes pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotissables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paissos.

Anuncis particulars

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

Hort de Pau Abeló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

LA ELECTRA REUSENSE

Per rahons fàcils de comprendre, la societat «Gas Reusense» acaba de ficar preus inverossímils al fluit Réctric, que en plasso més ó menos llarch se proposa servir als seus futurs abonats. Aq uest acort del Gas Reusense donarà com a immediat resultat la anulació del fluit gás en aquesta ciutat y sa substitució per lo fluit eléctric. Comprehentho eixis nostra Societat, se proposa ampliar considerablement y desde ara la nova instalació que está portant a cap en aquestos moments a fi de servir en breu plasso las demansas que indubtablement, ha de rebre del públich reusench y a las que atendrá per torn riguros.

Apesar de que ls preus que l' «Gas Reusense» fica a sa última tarifa son exageradament baixos, «La Electra» los accepta desde ara y en lo moment que l' sen contrincant dongui un servey regular d' alumbrat eléctric, nostra Societat establirà pera ls seus abonats los preus següents:

Una lámpara incandeseent de 5 bujlas	1'25
de 10	1'75
de 16	2'50
de 25	3'75
Preu del kilowat, hora.	0'50

En quant a las instalacions se fan desde avuy en iguals condicions que l' altra empresa.

Ab lo favor que l' públich nos dispensa res temem, se ns porta a la lloyta, a ella aném ab la tranquilitat del qui no la ha provocat devent solzament fer una manifestació: lo públich trobará sempre en la «Electra Reusense» la millor salvaguardia dels seus interessos.

Reus 2 Maig de 1899.—Per la «Electra Reusense»

Lo Director.

Gran Café d' Espanya

En lo dia d' avuy y demás festius se servirán en aquest establiment sorbets y granisats de diferents classes.—Servey a domicili.

Telégramas

Madrid 10.

Se sap que l' tractat acabat entre Espanya y Alemania, además de las condicions que tenía telegrafias fa dias per la venta de las islas Carolinas, Marianas y Palaos, Alemania concedeix una tarifa convencional a Espanya pera importar en aquell Imperi, vias y frutas, establintse així la competencia ab Italia, que fins ara ha sigut única duenya del mercat alemá, En cambi, Espanya concedeix a Alemania las mateixas ventatjas que otorguem a Suissa y a Holanda en la segona columna del Aranzel.

Lo temporal d' ahir causá grans desgracias materials y personals. La pedra trencá los cristalls de moltíssims edificis entre ells los de la Diputació calculantse las pérduas causadas en aquest palau en més de 25.000 pessetas, los del Ajuntament, la cuberts de cristalls del ministeri de la Guerra y destruhint además los fil-ferros de la taula eléctrica del telégrafo. En la Gobernació los cristalls trencats se calcula que valdrán 8 mil duros y ls del Senat altres 8 mil.

En lo Palau Real ha sigut ahont ha causat mes danys la pedra. Tots los arbres de las plassas de Madrid han quedat destrossats. Hi ha varias personas feridas.

Diversions públicas

Pabello Artístich

SITUAT A LA PLASSA DELS QUARTELS

Sorprendents y variadas sessions de «Cinematógrafo Lumière» y concert.—Exit extraordinari.

Gran rebatza de preus 15 céntims.—Diumenge 18, últim dia.—Los dias festius obert de las 6 de la tarde a las 12 de la nit. Los dias laborables de 4 a 12.—Totas las nits variació de quadros y concert.

Im p. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

Gas Reusense

Alumbrat eléctric

Establert ja l' servey del alumbrat eléctric, aquesta Societat suministrará lo fluit ahont vulga que s' demani, desde la posta a la sortida del Sol, baix los mateixos preus establerts, a saber:

Una lámpara incandeseent de 5 bujias,	possetas 1'25 al mes.
de 10	1'75 al
de 16	2'50 al
de 25	3'75 al

UN KILOWAT-HORA (que representa aproximadament lo consum d' una lámpara de 10 bujias durant trenta horas) possetas 0'50.

Aixi mateix continuará practicant gratuitamente las instalacions particulars.

Reus 19 de Maig de 1899.—L' Administrador.

Singles 12

REUS

LLIBRERIA

Singles 12

REUS

Cumplert assortit d' objectes d' escriptori. Id. id. de llibres de 1.ª ensenyansa. Id. id. de llibres ratllats. Id. id. de tota classe de paper. Plomas, quaderns, carnets, llapis etc. etc.

TOT A PREUS VENTATJOSOS.

No vos equivoquéu.—Singles, 12.—Reus.

ELECTRA REUSENSE

Suministre de forsa ab ELECTRO-MOTOR

Aquesta Societat suministrará forsa motris ab ELECTRO-MOTORS als industrials que ho sollicitin. Los Motors de corrent continua a la vegada que extraordinarias condicions d' economia en lo cost de compra y consum, reuneixen las de marca silenciosa, gran llimpiesa, espay redahit y facilissima man-ig, ventatjas difícils d' obtenir ab altres sistemas. Tessen marca senzillament variable y ab un simple moviment de palanca se regulan y cambian a voluntat, las velocitats mínima a máxima.

Los gastos d' oli pera son engrassament y sos desgasts, son tan insignificants, que poden en realitat considerarse com nuls. En aquestas oficinas se facilitarán cuanta classe de datos sían necessaris. Reus 9 Juny 1899.—Per la Electra Reusense, LO DIRECTOR.

Llibre important
CARTILLA RÚSTICA

PER US DELS PLANTADORS
DE

Vinyas Americanas

Aquest llibre, conforme lo seu nom indica, és de gran interès actualment a tots los pagesos y propietaris de vinyas, tota vegada que en ell, a més de donarse compte dels importants temas que foren objecte de discussió en lo congrés que se celebrá en Sant Sadurn de Noya, s'hi troben explicadas ab claretat totas aquellas operacions y cuydados que indispensablement requereix lo cultiu del nou cep americá, entre altres: multiplicació y plantació de la nova vinya; empelt; poda, y alçada dels ceps y manera de cuydarlos; verdader modo de espampolar y de abonar y femar las vinyas, etc.; etc.; seguit d'altres no menys importants datos molt dignes de tenirse en compte sobre la manera de conduhir la verema; modo d'obtenir bons vins negres, blancs y rosats, y cuydados de que deuen ser objecte los cellers; segons instruccions que al objecte donan los més práctichs e inteligents viticultors d'Espanya y Fransa; tot ab lo fi d'obtenir lo millor rendiment possible del vi, pera que pugua compensar los costosos sacrificis que requereix la plantació de la nova vinya.

Forma aquest llibre un volúm en octau de més de 400 paginas en bon paper y clara impressió, enquadernat a la holandesa y s' ven en aquesta imprenta, al preu de **UNA PESSETA.**

ACREDITADAS ESPECIALITATS

DE CANALDA
PREMIADAS AB MEDALLA D'OR

en las exposicions Mercantil, Industrial y Agrícola celebradas en la ciutat de Tortosa, en la internacional de Brusselas, any 1891, en lo Concurs internacional de Saint-Gilles y gran Diploma d'honor, any 1892 y ab medalla de plata en la Exposició Regional de Lugo, any 1893.

TINTURA CANALDA PERFECCIONADA

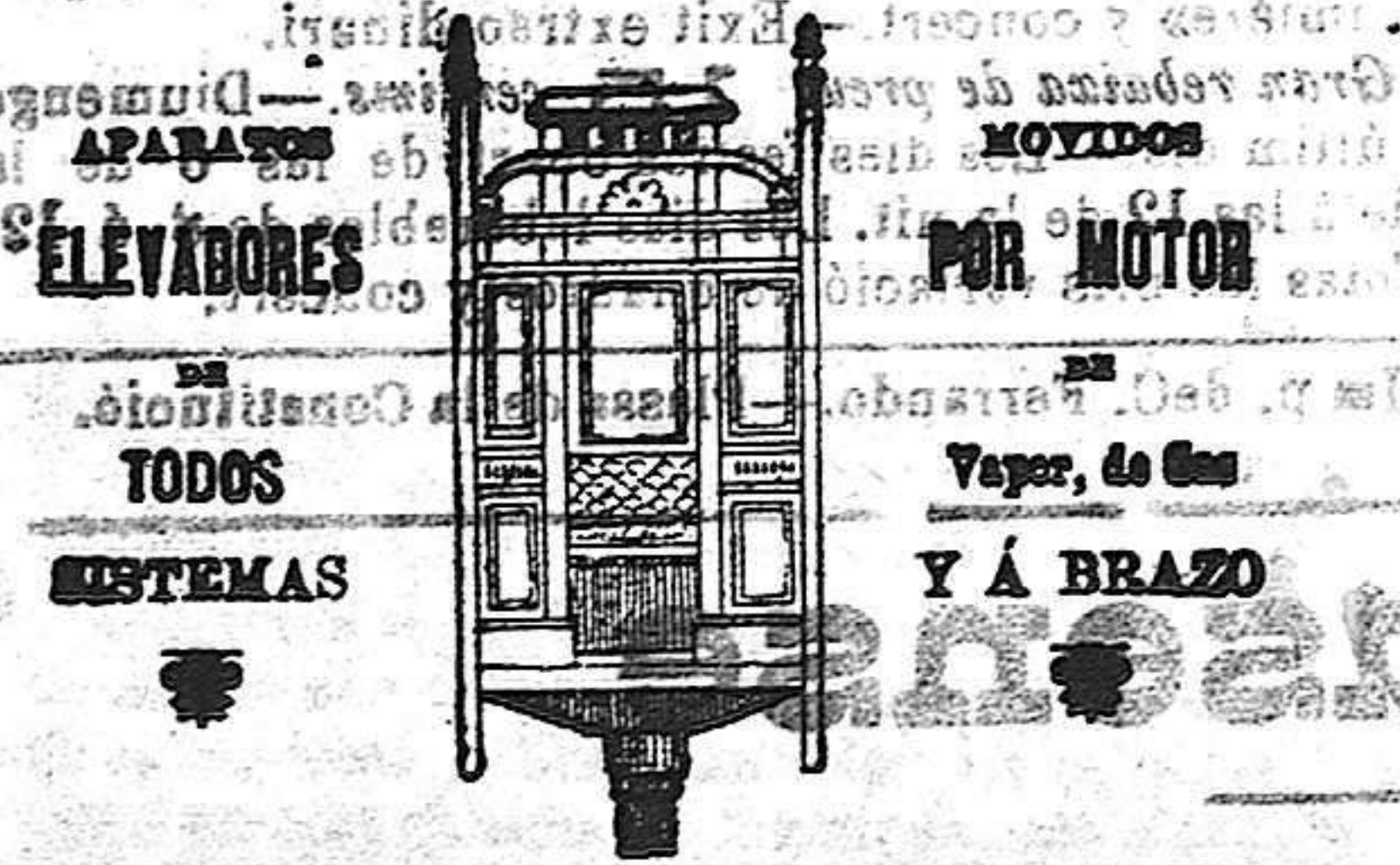
pera tenyir lo cabell y la barba

LA MES ECONOMICA QUE S' CONEIX Y DE POSITIUS RESULTATS

Enforteix, hermosea, rejuveneix y es rápida en lo modo d' obrar, donchs bastan uns 20 ó 30 minuts pera recobrar lo cabell ó barba, son primitiu color, per blancs que estiguin.

AMPOLLA 2 PESSETAS

ASCENSORES-SIVILLA
Hidráulicos y Eléctricos
MONTA-CARREAS Y MONTA-PLATOS

MUNAR Y GUITART
S. en C.

INGENIEROS Y ARQUITECTOS
LIBERTAD, 1, MADRID
Se facilitan Catálogos y Presupuestos

PAPERS PINTATS

PERA HABITACIONS

Glassat pera cristals

Varis fabricants, nacionals y extranjers, han cregut convenient establir a Barcelona un dipòsit pera que el públich pugua adquirir dits géneros al mateix preu de fabrica, estant en carregat d'això, l' antic almacenaista Josep Ventura Millás en son gran despaig, situat en los carrers Petritxol, núm. 9, y Roca, núm. 22.

INSTITUT VACUNÓGENO SUIS
LAUSSANNE

Dipòsit exclussiu a Reus

D. ANTON SERRA (farmacéutich)

Arrabal Santa Anna, 80.

LINXA

Tubo pera 2 ó 3 vacunas.	1'00
Tubo pera 8 ó 10 vacunas.	1'50
Tubo pera 20 ó 25 vacunas.	3'00
Estoig ab 5 tubos pera 2 ó 3 vacunas.	4'00

PULPA

Placas pera 3 ó 4 vacunas.	1'50
Placas pera 6 ó 8 vacunas.	3'00
Frascos pera 25 vacunas.	3'00
Frascos pera 50 vacunas.	15'00

PERA ADOB DE TÓTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

SALES DE STASSFURT

COM ADO FOSFATAT
GARANTIZADAS PURAS
SOLUBLES AL CITRAT
Lo més económic, lo més efícas, lo mes durader

COM ADOB POTASSICH
EN LAS FORMAS DE
SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA
SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,
KAINITA, ETC.
baix garantia del Sindicat de ventes de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 A 16 O 0 AZOR Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes e informes sobre l' empleo

A D. OTTO MEDEM.-VALENCIA